

11.2. 2024, Neděle masopustní – Estomihi (Budiž mi pevnou skalou. Žalm 31,3)

Píseň: 628 *Z celého srdce svého*

Modlitba:

Pane Bože,

děkujeme za radost. Z obyčejných malých věcí. Ze slunce, větru, úsměvu, lidského slova, možnosti pohybu. Odpusť, že si tu obyčejnou radost někdy nechceme připustit, že se necháme přitlačit k zemi, utopíme se ve stěžování a naříkání.... Amen.

Čtení: Čtení: Mt 5,17-18; 21-25 (Dovršení Zákona a Proroků; O zabití)

Píseň: 303 *Moudrosti poklad z nebe*

Text: 1Kr 21,1-29 (1Kr 21,1-11.17-19.25-29)

Kázání v 7 bodech:

1. Já chci! - já chci...

Achab se rozhlíží z královského paláce a napadne ho, že by bylo výhodné mít blízko zelinářskou zahradu. Na tom v zásadě není nic špatně, Achab se docela normálně zeptá majitele vinice, učiní nabídku na odkoupení nebo výměnu za jiné místo. (i když odpovědět záporně králi vyžaduje docela odvahu).

Jenže odpověď je záporná a tady začíná problém.

Nábot má jasno: „Když nechci, tak nechci; králi, nejde to. Vinice je po tátovi, dědovi... a tolik dalších generací přede mnou se o ni staralo, je to dědictví, tu zemi máme od Boha.“ Král se otráveně vrátí domů, nemluví s ženou, nejí, nepije, lehne si do postele a užívá se vztekem. „Já chci!“

2. Vinice x zeleninová zahrada

možná nám jako městským lidem ten rozdíl mezi vinicí a zeleninovou zahradou nepřijde tak zásadní (hlavně že úrodnou půdu nezastaví nějaký developerský projekt...), ale Izraelec (čtenář Tóry) v tom čte/slyší ještě něco: vinice je od Hospodina (to i Nábot říká - dědictví po otcích; navíc vinice plodí, protože je zalévána deštěm), zeleninová zahrada až příliš nápadně zavání Egyptem (a navíc se musí zavlažovat – je to příliš „lidské“)

(Dt 11)

Takže Nábot nejen brání svou vinici po otcích, ale snaží se dát stopku šířícímu se pohanskému vlivu. A to možná vycítí i královna Jezábel.

3. Zlo se řetězí.

Na začátku je touha. Před tím, aby obyčejný nápad, že „by něco bylo hezké mít...“ přerostl v závist a neudržitelnou touhu varuje poslední příkázání destara. Nebudeš dychtit po ničem, co patří tvému bližnímu.

Z Achaba se neudržitelná touha přelila v zlobu, hněv, sněhová koule se nabaluje, nabývá na velikosti a rychlosti, Achab už v tom nejede sám, iniciativu za „krále-bačkoru“ převezme jeho žena a v díle zkázy pokračuje.

Ne nadarmo praví úsloví, které cituje i epistola Efezským: „nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce“, podobně varuje před nebezpečím hněvu Ježíš v kázání na hoře (už ten, kdo se hněvá na svého bratra...)

Od hněvu a vzteku je krok k úmyslu řešit situaci silou i násilím.

Dalším krokem k Achabovu, potažmo Jezábelinu, kýženému cíli, získání vinice, vede cesta od touhy přes hněv ke křivému svědectví (9. příkázání: nevydáš křivé svědectví – tam jde primárně opravdu o to svědectví u soudu – které může pro obžalovaného znamenat smrt nebo život).

Pak zabití (6. příkázání) a následné zabrání vinice (nepokradeš – 8.)

Sněhová koule zla se nabalila, z vinice je zelinářská zahrada (kvůli tomu musel Nábót zemřít?!)

4. Zaostřeno na blízko.

Tohoto zaostření na jednotlivého obyčejného člověka, „malý lidský osud“ jsme si všimli nedávno u příběhu o Eliášovi a vdově ze Sarepty. Jako by biblický svědek, který sleduje „velké dějiny“ - pohyby vojsk a obsazování trůnů, najednou „zoomoval“ na jedno malé konkrétní místo, jeden malý osud. Jak se konkrétnímu člověku žije v zemi, kde vládne král bez svědomí, bez zákonů, „tak, jako by Boha nebylo“.

5. Název příběhu

V bibli je ten příběh nazván Nábótova vinice. Ale mohl by se také jmenovat Achabova zelinářská zahrada. Nebo třeba Jezábelina akce, nebo Achabovo mlčení, protože nechal Jezábel za sebe jednat. A mohl by se jmenovat i Přehnaná loajalita poddaných, nebo Křiví svědkové. A nebo také Boží mlýny. A nebo Nábótova odvaha – měl odvahu odporovat králi. A nebo Eliášova odvaha – i on musel mít odvahu, když šel vyřídit boží slovo králi, který právě nechal zabít zpupného poddaného.

6. Jsmo tam někde my?

(Shrnutí toho, co už bylo řečeno.)

Achabova touha. Někdy závistivě koukám/e, co má ten druhý. Věci, talenty, zdraví, možnosti... umím přát druhému úspěch, dokážu se radovat z cizího vítězství?

Nábótova odvaha. Dokážeme se postavit názoru někoho silnějšího nebo hlasu většiny?

Achabovo mlčení. A někdy mlčím/e, když by bylo na místě se ozvat, mluvit. Achab mlčky přenechal iniciativu Jezábel, dál už se o to nestará. Až pak přijde a jakoby nic zabere vinici a založí zahradu. Proti čemu je třeba se ozvat? Koho se zastat? V současnosti, v mém okolí... proti komu/pro koho vydat pravdivé svědectví ...

7. Pak přijde Eliáš

Pán Bůh to tak nenechá. Podobně jako poslal Nátana k Davidovi po jeho „románku“ s Batšebou, tak posílá za Achabem Eliáše. Už poněkolikáté. Achab ho vítá slovy „přece jsi mě našel, nepříteli“. Eliášovo slovo soudu ho ale vede k pokání. Dlouho to trvalo, než si Achab připustil, že něco není v pořádku.

Dlouho nám někdy trvá než nám něco dojde... Pán Bůh mívá trpělivost. A zdá se, že nabízí možnost pokání opakovaně. I takovému člověku jako Achabovi. Nadějně pro nás.

Děkujeme, Pane Bože, za připomínky, co je správně a co špatně, děkujeme za tvou trpělivost a shovívavost s námi. Prosíme o odvahu stát na straně pravdy, i když to pro nás není výhodné. Amen.

Píseň: 320 *Já chtěl bych, Bože můj*

Ohlášky

Píseň: 714 *Někdo mě vede za ruku*

Přímlovná modlitba, Otče náš

Poslání: ²⁶ 'Hněváte-li se, nehřešte.' Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce

²⁷ a nedopřejte místa ďáblu....

²⁸ Kdo kradl, ať už nekrade, ale ať raději přiloží ruce k pořádné práci, aby se měl o co rozdělit s potřebnými.

²⁹ Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, které by pomohlo, kde je třeba, a tak posluchačům přineslo milost.

³⁰ A nezarmucujte svatého Ducha Božího, jehož pečeť nesete pro den vykoupění.

³¹ Ať je vám vzdálena všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utrhaní a s tím i každá špatnost;

³² buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám. (Eph 4:26-32 CEP)

Požehnání:

Bůh vás požehnej nepohodlím ve snadných odpovědích, polopravdách a povrchních vztazích, abyste mohli žít na hlubině svého srdce.

Bůh vás požehnej hněvem nad nespravedlností, útlakem a vykořisťováním lidí, abyste mohli pracovat pro spravedlnost, svobodu a pokoj.

Bůh vás požehnej slzami prolitými pro ty, kdo trpí bolestí, odmítáním, hladověním a válkou, abyste mohli natáhnout ruce k jejich útěše a jejich bolest změnit v radost.

Bůh vás požehnej dostatkem bláznovství, abyste měli odvahu být ve světě jiní a dělat věci, o kterých ostatní říkají, že udělat nejdou.

A požehnání Boha Otce, Syna i Ducha svatého zůstávej na vás a ve vší vaší lásce a modlitbách pro tento den i navěky.

františkánské požehnání

Píseň: 411 *Amen, Otče, rač to dáti*